

pozorovati. Stejně se má věc též, pokud jde o silnice neerární. Neboť i tu byl řád policie silniční pro veřejné neerární silnice na Moravě (zemský zákon ze dne 31. prosince 1874, čís. 5 z. zák. mor. z roku 1875) v témže smyslu doplněn zákonem ze dne 5. června 1892, čís. 53 z. zák. mor., jímž se vydávají předpisy v příčině jízdy na velocipedech.

Ani v tom ani v onom předpisu se nerozeznává, zda svítí měsíc, či nikoli, a není zejména platnost a závaznost onoho zvláštního předpisu o osvětlení jízdních kol vyloučena ohledně noci, v nichž měsíc svítí. Toto stanovisko je přímo nezbytně určeno poměry a zjevy přírodními. Rozhodovalo zřejmě a to právem poznání, že denního světla nenahradí s hlediska požadavků tělesné lidské bezpečnosti za noci ani obvyklé veřejné umělé osvětlení ani svit měsíce. Nehledíc k tomu, že síla a vydatnost jeho světla je v různých jeho obdobích (přibývání, úplňk, ubývání) rozdílnou a že zpravidla svítí měsíc jen po část doby noční, bývá obloha začasť zahalena mraky, které, zakrývajíce měsíc, účinek jeho světla na zemský povrch přechodně při nejmenším značně zeslabují. Pokud jde zejména o jízdu na kolech, dlužno míti zřetel dále k tomu, že jezdec, jehož kolo pohybuje se jinak ve dráze, přístupné svitu měsíčnímu, zpravidla ocitá se s ním přechodně v úsecích, kam světlo měsíce neproniká buď vůbec nebo ne dosti vydatně. Proto jevílo se potřebným upravití ony předpisy v ten rozum, že osvětlení dotyčných předmětů bylo pro dobu noční nařízeno všeobecně, a že zejména není v nich činěn rozdíl, pokud jde o okolnost, zda té které noci měsíc svítí, či nikoli. Lze pak důvodně za to míti, že rozsudek, byť se v jeho rozhodovacích důvodech povinnost, míti kolo za jízdy osvětlené, ukládá jezdcí formálně jen proto, že je to předepsáno, shledává splnění této povinnosti v zájmu tělesné bezpečnosti lidí zároveň též a to, jak již z předchozích úvah je zjevno, právem i věcně potřebným, vycházejí zřejmě ze správného hlediska, že mnohem účinněji než světlo měsíční k uvarování se srážek přispěje a takto nebezpečí, které je s jízdami na kolech při jich neslyšnosti nočního času vždy spojeno, bude aspoň zmenšeno tím, když jasný a pohybující se světelný bod, vycházející ze svítilny, upevněné na kole, upozorní již na větší vzdálenost jiné zavčas, že se blíží jezdec na kole. S tohoto hlediska soud právem shledal nerozhodným a zamítl proto návrh obžalovaného na výslech znalců o tom, zda jest nutno míti kolo za jasného svitu měsíčního osvětlené.

Čís. 2541.

Soulož s nedospělou jest trestna jako zločin násilného smilstva podle §u 127 tr. zák., třebaš děvče bylo předčasne vyvinuto jak duševně tak i tělesně tak, že bylo schopno soulože v plném fyziologickém rozsahu a mohlo si uvědomiti následky soulože.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1926, Zm I 338/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Chebu ze dne 27. dubna 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem násilného smilstva podle §u 127 tr. zák.

D ů v o d y:

Uplatňujíc důvod zmatečnosti podle §u 344 čís. 6 tr. ř., vytýká zmatečnou stížnost, že byl porušen předpis §u 320 tr. ř. tím, že nebyla dána kromě otázky (hlavní) na zločin násilného smilstva další otázka (eventuální) na zločin §u 93 tr. zák. Účelem ustanovení §u 127 tr. zák. jest prý ochrana děvčat, jež nejsou ještě tak dospělými, by mohla na nich býti vykonána soulož způsobem pravidelným, před útoky na jejich pohlavní části. Porotcům přísluší prý právo, dáti slovům zákona: »osobě ženské, nepřekročivší čtrnáctého roku svého věku« onen výklad a pokládati za předmět zločinu §u 127 jediné děvčata, která dosud nedosáhla úplné pohlavní dospělosti. Že takovým děvčetem není Elsa L-ová, plyne prý z její výpovědi, že měla dvakráte čmýru, než obžalovaný s ní souložil. Kdyby se byli porotci přidrželi onoho výkladu zákona, byl by prý přišel skutek obžalovaného v úvahu jen jako zločin §u 93 tr. zák., na který stanoven mírnější trest, než na zločin, ke kterému se vztahovala jediná otázka o vině, která porotcům byla dána. Předpoklad stížnosti, že její výklad ustanovení §u 127 tr. zák. má oporu v rozhodnutí čís. 3153 sb. rozh. bývalého soudu zrušovacího ve Vídni, jest mylný. Toto rozhodnutí jedná o spodní, nikoli o vrchní (časové) hranici zvláštní ochrany nedospělých dívek a podotýká sice, že nedostatečný vývin rodidel zneužitého dítěte nebrání použití §u 127, avšak zároveň vyslovuje, že zákon sám nečiní rozdílu ani ohledně stáří (rozuměj pokud není překročen čtrnáctý rok), ani ohledně fyzického vývinu nedospělé dívky, a že proto není ani na soudci by v těchto směrech rozeznával. Než i jinak jest stížnost na omylu. Účelem zákonného zákazu, podnikati mimomanželskou soulož na děvčatech, nepřekročivších čtrnáctého roku věku, byť i s jejich svolením, jest arci' ochrana jich proti předčasným útokům na jejich čest pohlavní. Avšak hlediskem rozhodným pro předpoklad předčasnosti není jen nedostatek fyzického vývinu, pro který není možno, vykonati soulož v plném pravidelném rozsahu, nýbrž i nedostatek vývinu duševního, pro který nemá děvče vůbec nebo nemá jasných představ o významu a následcích soulože. Tomu svědčí, že zákon poskytuje stejnou ochranu i starším ženám, které jsou v bezvědomí, a úvaha, že by jinak pozbylo děvče zákonné ochrany za dobu, po kterou může podle svého tělesného vývinu otěhotniti souloží, ačkoliv podle zákonem předpokládaného nedostatku duševního vývinu nemá vůbec neb alespoň nemá jasných a dostatečných představ o tom, že takový výsledek soulože může nastati, zejména o svízelných a povinnostech, jež těhotenství a mateřství uvaluje na ženy. Stupeň tělesné dospělosti, obzvláště předčasný vývin rodidel, je proto s hlediska §u 127 tr. zák. lhostejným. Než ani předčasný duševní vývin nezbavuje děvče ochrany tohoto §u. Výchozí diskem zákona jest průměr duševního vývinu a předpoklad, že po stránce té děvče před dokončením čtrnáctého roku není dospělým. Předpoklad ten jest obdobný předpokladům oněch zákonných ustanovení, podle nichž nabývá způsobilosti k právnímu jednání (úplné způsobilosti), kdokoliv bez výjimky teprve dovršením určitého stáří a podle nichž počíná trestní zodpovědnost (plná zodpovědnost) bez ohledu na případy předčasného neb opožděného vývinu tělesného nebo duševního

teprve, tu pak bezvýjimečně tím, že pachatel překročil určitý věk. Obdobně předpis §u 127 tr. zák., nepřipouští výjimky z důvodu předčasné dospělosti tělesné nebo duševní, upírá děvčeti způsobilost k volnému rozhodování se k souloži, dokud nedovršilo čtrnáctého roku, a tresce do té doby bezvýjimečně podnikání soulože s ním. Třebaže tedy Elsa L-ová byla snad v době souzených souloží tělesně vyvinuta tak, že byla s ní možnou soulož v plném fyziologickém rozsahu, byla přece vhodným předmětem zločinu podle §u 127 tr. zák. Opačným, protože naprosto nesprávným výkladem zákona nemohli se řídit ani porotci, jimž ovšem náleží výklad zákona, nepřisluší však právo uznati o vině proti zákonu, a porotní soudní dvůr nesměl se propůjčiti k tomu, by eventuální otázkou spolupůsobil k případnému výroku porotců, podřadujícím skutek jimi zjištěný pod mírnější ustanovení, než které při správném výkladu zákona k němu se vztahuje.

Čís. 2542.

Trestní sankci §u 486 čís. 1 tr. zák. podléhá dlužník několika věřitelů (kdo jeho věci samostatně vede), způsobí-li neschopnost placení jakýmkoliv způsobem nebo prostředkem; prostředky jsou tu uvedeny (na rozdíl od podvodného úpadku) jen příkladmo.

Spadá sem, dal-li manžel, vedoucí obchod své manželky, přepsati svůj osobní dluh u banky na onen obchod.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1926, Zm I 366/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 4. května 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle §§ů 486 čís. 1, 486 c) odstavec druhý tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost, ponechávajíc nedotknutým odsuzující výrok pro přečin podle čís. 2 §u 486 tr. zák., namítá proti odsouzení stěžovatele pro přečin podle čís. 1 §u 486 tr. zák., že první soud vyložil skutkovou podstatu trestného činu nesprávně a že tak zavinil zmatečnost rozsudku podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Stěžovatel má za to, že v jeho jednání, jak zjištěno v rozsudku, že totiž dal přepsati svůj osobní dluh u banky A. na obchod své manželky a tím způsobil její neschopnost platiti, nelze spatřovati nepřiměřené užívání úvěru, (jak je kvalifikuje rozsudek) a že nejde o jednání z nedbalosti nebo lehkomyšlnosti, jež předpokládá zákon v čís. 1 §u 486 tr. zák., nýbrž že jde o nezaviněnou ztrátu, kterou obžalovaný utrpěl v dřívějším svém obchodě, a kterou byl prý morálně nucen uhraditi převodem na nový obchod, jenž byl pouhým pokračováním předešlého a ve skutečnosti prý byl od počátku jeho vlastním obchodem, nikoliv obchodem manželčiným. Při tom prý doufal, že prospívajícím obchodem a věnem, očekávaným od matky, závod udrží,